

Eene expeditie van Amerikaansche geleerden van Johns Hopkins University is uit het binnenland van Nicaragua te Baltimore teruggekeerd. Het onderzoek van de monding der Princa Poica-rivier was het hoofddoel dezer studie-reis. De expeditie keerde terug met eene groote collectie wetenschappelijk studie-materiaal. Bovendien is het Dr. Schultz, een der deelnemers dezer expeditie, gelukt een aantal Indianen anthropologisch te onderzoeken.

Op zijn terugreis van Java naar Europa is te Colombo overleden de bekende anthropoloog Wolfgang Hauschild, buitengewoon hoogleeraar in de anatomie te Berlijn. Zoowel anthropologische als praehistorische publicaties zijn van zijn hand verschenen, o. a. over de pigmentatie van het oog bij verschillendè rassen, over de erfelijkheid van den schedelvorm, over de oogklieren der Negers, over de menschelijke lip, over de Klein-Aziatische volken en hun verhouding tot de Joden; over Göttinger grafschedels, praehistorische skeletten in Japan, enz.

Te La Plata overleed Dr. Santiago Roth, directeur der palaeontologische afdeling van het museum aldaar. Voor zijne palaeontologische onderzoekingen heeft hij groote reizen gemaakt door Argentinië. De anthropologie dankt aan hem de ontdekking en de eerste beschrijving van den schedel van Pontimelo.

In de buurt van Los Angeles werden de lichamelijke overblijfselen van minstens 6 menschen, in tendeele fossielen toestand, gevonden. Uit welken tijd deze skeletresten dateeren is niet zeker. De schedels schenen geen belangrijke verschillen met die der tegenwoordig aldaar levende Indianen te vertoonen.

De Sectie voor Eugeniek van het „Institut International d'Anthropologie" hield op 12 Maart j.l. te Parijs eene bijeenkomst, welke geheel gewijd was aan het tweelingen-vraagstuk. De volgende mededeelingen waren aangekondigd:

Dr. Favreau: Augmentation du nombre des jumeaux depuis la guerre.

Dr. Henri Vignes: Documents inédits sur le poids des jumeaux.

M. Duhaill: Poids des enfants nés de gestations triples.

M. Barbaro: La superfétation est-elle possible?

M. le Prof. Cornil et M. Bertillon: Un cas de jumeaux anencéphales.

Dr. Siffre: La denture des jumeaux.

Dr. Blechmann: Difficultés dans la puériculture des jumeaux.

Dr. Apert: Maladies gémeillaires.

Dr. Papillault: Aperçus psycho-sociologiques sur les jumeaux.

M. Drugeon: Fondement des notions concernant les réglemens d'état-civil applicables aux jumeaux.

M. Saintyves: Les jumeaux dans l'ethnographie.

Psychologie en Sociologie.

Philip Guedalla in „Masters and Men" zegt: er zijn tegenwoordig luchthartige jonge dingen zooals de Psychologie met te vele data en geene conclusies en de Sociologie met te vele conclusies en geen data.

Te Barrington Coombe (Somerset) heeft men in een grot drie praehistorische menschelijke schedels gevonden, die door Sir Arthur Keith onderzocht zijn geworden. Keith meent, dat deze schedels dateeren uit het Azylien, daarentegen geloof Davis, dat zij uit het jong-palaeolithicum dateeren. Het merkwaardige

is, dat twee dezer schedels zijn brachycephaal. Het is voor het eerst, dat in Engeland zoo oude brachycephale schedels zijn gevonden.

Door Prof. Dr. O. Menghin te Weenen is een nieuw tijdschrift uitgegeven, getiteld: „Urgeschichtlicher Anzeiger. Internationale kritische Zeitschrift für das Gesamtgebiet der prähistorischen Forschung”. Onder de Redactie-leden wordt genoemd onze landgenoot Dr. A. E. van Giffen, directeur van het Biologisch-Archaeologisch Instituut der Universiteit te Groningen. Behalve Menghin en Van Giffen hebben in de Redactie zitting: de H.H. Wladimir Antoniewicz (Warschau), Raffaello Battaglia (Triëst), Pedro Bosch Gimpera (Barcelona), Osbert Crawford (Southampton), Hugo Mötelfindt (Wernigerode) en Otto Tschumi in Bern.

Te Hospitalet (commune de Rocamadour, Lot) heeft men weder in een grot praehistorische rotsteekeningen ontdekt. Peyrony kon daaronder verscheidene dier-figuren onderscheiden.

In de bekende Bibliothéque de Philosophie scientifique verscheen een boekje over *La personnalité humaine, son analyse* door Achille Dalmás en Marcel Boll dat in het bijzonder de aandacht verdient van degenen, die met de schrijvers het belang inzien van de kennis der geestelijke pathologie voor die der menschenlijke persoonlijkheid. Na een synthetische studie van de resultaten der door hen waargenomen psychopathologische gevallen brengen de schrijvers de fundamenteele onderscheiding in de normale psychologie tusschen de potentieele persoonlijkheid en hare uitingen, psychostatica en psychodynamica. In hoeverre de schrijvers meenen voor het eerst op deze wijze den weg gebaad te hebben voor een psychologisch determinisme om tot beslechting van opvoedingsproblemen en dergelijke te komen, moge in het midden blijven.

Nog bloedwraak op den Balkan.

Op 13 Februari werd in Sophia prof. Mileff vermoord, benoemd gezant te Washington; zijn vermoording was een wraakneming voor die van Peter Chauléff op bevel van het Comité der Macedonische Organisatie als een wraak wegens zijn aandeel in den moord op haar laatste hoofd Todor Alexandroff, en het is de 16e moord veroorzaakt door de inwendige vendetta in deze organisatie sedert Alexandroff's dood. The Nation and the Athenaeum 21 Febr. 1925. — Voor de bijzondere gronden der Bulgaarsche ontevredenheid met de oplossing der Macedonische kwestie door het verdrag van Neuilly verg. Steinmetz „De nationaliteiten in Europa” I, 1920: 128—139.

Gedurende 1924 werden volgens het Tuskegee Instituut (de bekende Negeruniversiteit) 16 personen, allen negers, gelyncht. Dat is het kleinste aantal per jaar, sinds dat Instituut de statistiek ervan aanving. Het gemiddelde aantal gelynchte negers bedroeg over de laatste 30 jaren ongeveer 80 per jaar.

Begin Maart nam de Senaat van den Staat New-Jersey met 11 tegen 3 stemmen een initiatiefvoorstel aan, om onverbeterlijke misdadigers en ongeneeslijke krankzinnigen onvruchtbaar te maken. Het wetsontwerp behoeft thans nog de goedkeuring van het Huis van Afgevaardigden van dien Staat.

Terwijl dezer dagen bij onze zuiderburen een wetsvoorstel werd ingediend om poging tot zelfmoord strafbaar te stellen — met verdubbeling der straf, als ziekte of invaliditeit, en verviervoudiging, als een ongeneeslijke ziekte of blijvende invaliditeit het gevolg is —, op grond dat wij niet het recht hebben ons aan onzen plicht tegenover de gemeenschap te onttrekken, werd de verhouding van den

zelfmoord tot de maatschappij eenige dagen later van een geheel anderen kant belicht door het bericht, dat in Oostenrijk verschillende soldaten zelfmoord pleegden, op grond van in het leger heerschend onrecht; in de kazerne konden zij hun recht niet vinden; één had, zei de afgevaardigde Dr. Deutsch in den Nationalen Raad, door zijn dood de aandacht op de misstanden willen vestigen.¹⁾

Begin Januari bood de „Alliance nationale pour l'accroissement de la population française” aan minister-president H e r r i o t een door haar op zijn verzoek ontworpen program van actie voor de Fransche regeering aan. Het huldigt de leer van den in 1920 opgerichten „Conseil supérieur de la natalité”. Om de bevolking van 20 tot 60 jaar op het huidige cijfer te handhaven, zijn 900.000 geboorten per jaar noodig, terwijl er thans 750.000 zijn. In de veronderstelling, dat het aantal huwelijken op 250.000 kan worden gehandhaafd, moet de regeering zorgen dat gemiddeld drie kinderen per gezin geboren worden, gelijk tot 1896 het geval was. Om de lasten over alle Franschen gelijkelijk te verdeelen, zouden degenen, die minder dan drie kinderen hebben, via een „caisse nationale de natalité” naar vermogen moeten bijdragen tot de opvoeding der kinderen uit groote gezinnen. De gezinsvorming moet bevorderd worden o.a. door uitkeering bij geboorte, jaarlijksche toelagen, geboorteverzekering; de onderwijzers moeten aan de jeugd de „goût de la famille” bijbrengen, en in de eerste plaats moet Regeeringsactie het land van het gevaar der ontvolking doordringen.

In een vergadering, belegd door de Nederlandsche Unie voor Vrouwenbelangen, behandelde onze medewerker Prof. Mr. H. W. M e t h o r s t het bevolkingsvraagstuk. Zijn conclusies luidden:

Er is niet één bepaalde oorzaak aan te wijzen voor de geboortedaling, doch een complex van oorzaken, in het algemeen terug te brengen tot drie groepen:

- 1°. wijziging in de godsdienstige opvattingen der menschen;
- 2°. egoïstische motieven, in hoofdzaak behoudzucht op stoffelijk gebied voor zich en zijn nakomelingen;
- 3°. een grooter verantwoordelijkheidsgevoel van beide ouders ten aanzien van de opvoeding der kinderen en speciaal van den man ten aanzien van het leven der vrouw.

Begint in een land het geboortecijfer regelmatig te dalen, dan zal dit proces hoogstwaarschijnlijk voortgaan.

De sterfte daarentegen zal geleidelijk haar laagste punt bereiken. Daarna zal de sterfte-curve horizontaal ombuigen en ten slotte weer omhoog moeten gaan, ook al blijft de hygiënische en economische toestand dezelfde, omdat het geslacht door uitstel van den dood geleidelijk ouder wordt en al wat geboren wordt toch moet sterven.

We gaan voor ons land en in de toekomst ook voor de geheele wereld, in de richting eener *stationnaire bevolking!*

Opmerkelijk, mede in verband met het bovenstaande, is een studie van den bekenden hygiënist M a x R u b n e r, gepubliceerd in de „D. Med. Woch.” van 13 Febr. 1925. Hij behandelt daarin de vraag, hoeveel menschen er op aarde kunnen leven en komt, na een uitvoerig statistisch onderzoek omtrent het voedselverbruik der voornaamste volken en de mogelijke voedselopbrengst der aarde, tot de slotsom, dat moeder Aarde hoogstens 8—9 milliard menschen zal kunnen voeden, waarvan 5/8 door de Tropen en het overige deel door de Gematigde Zône zullen moeten worden onderhouden. Zet de bevolkings-toename zich in hetzelfde tempo

¹⁾ Dus de zelfmoord met een alteristisch sociaal doel, in Japan veelvuldig, Inazo Nitobe „Bushido the soul of Japan”. Tokio 1908. 72 vv. —

voort als in de laatste halve eeuw geschiedde, dan, aldus Rubner, zullen de tropen in 300 jaar en de gematigde gebieden in 150 jaar „vol” zijn.

(Uit: *Sidaway: Les manifestations religieuses de l'Egypte Moderne. Anthropos, Mei 1924, bl. 283.*)

De bevolking van Egypte bedroeg in 1917	13	millioen
Hiervan waren Mohammedanen	11,6	”
Christenen	1,140000	”
Joden	60 duizend.	”

Tot de christelike autochtone kerk behoorden 900.000 mono-fysietiese Kopten. Hun autoriteit is de Paus-en-Patriarch van Alexandrië, Abessynië en de „Keraja et Mourcoussiya” (land van de prediking van St. Markus).

Katholieke Kopten zijn er een 40.000. Ritus en liturgieboeken zijn nagenoeg gelijk.

Sociologische Cursus in New-York.

In New-York is opgericht (of bestaat) The New School for Social Research, met het doel „een onbevooroordeeld inzicht in de bestaande maatschappij te geven, haar oorsprong, groei en tegenwoordige werkwijze, zoowel als in de omstandigheden welke tot hare herziening leiden”. Het voorjaarssemester loopt van 2 Maart tot 23 Mei. Met een uitzondering worden alle cursussen gegeven des avonds om 5,20 of 8,20; iedere wekelijksche les duurt anderhalf uur. De cursussen gaan over vele interessante sociale onderwerpen, in hoofdzaak oekonomie, psychologie en sociologie; ik noem de volgenden: *Goldenweiser*: Misdaad en Straf, en ook *Primitief leven*; *Kallen*: Heerschende Idealen in de Westersche Beschaving; *Martin*: Psychologische problemen in de Sociale Reconstructie; *Overstreet*: De techniek der Beïnvloeding van het Menschelijk Karakter; *Thomas*: De Vorming van het raciale en nationale Karakter. — Het lesgeld voor den cursus van 12 lessen bedraagt 15 dollars, voor 100 dollars per jaar kan men begunstiger worden met het recht alle lessen in het jaar te volgen.

Sociologische belangstelling in Amerika.

De Amerikaansche Sociological Society hield eene driedaagsche Kerstzitting in 1924, de 19e jaarlijksche bijeenkomst, die bijzonder druk bezocht was. Veertig opstellen waren aangeboden, als volgt over de verschillende vakken verdeeld: Sociale Psychologie 13, statistische studies over Sociologie 9, landelijke Sociologie 7, biologische factoren in de Sociale Veroorzaking 5, Onderricht der Sociale Wetenschap in de scholen 3, Sociologie en sociaal werk 2, Methoden van sociaal onderzoek 2, Sociologie der Opvoeding 1. De Sociale Psychologie verheugde zich in bizardere belangstelling. Ten zeerste werd aangedrongen op de noodzakelijkheid van meer bewerkelijk en moeite veroorzakend sociaal onderzoek. Zeer terecht, een verblijdend teeken! — *The New Republic* 4 Februari 1925. Educational Supplement.

Naar de *American Journal of Sociology* van Maart 1924 mededeelt, is op de laatste bijeenkomst van de American Social Science Associations een plan behandeld voor de uitgave van een encyclopedie voor sociale wetenschappen. Het voorgenomen doel is om in enkele deelen een analyse te geven van de meer belangrijke aspecten van het maatschappelijke leven. Deze zou omvatten de aan-

grenzende gebieden van anthropologie, geschiedenis, sociologie, economie en politiek, vergelijkende taalstudie en aethetica, godsdienst, recht en ethiek. Of dit werk den vorm zal aannemen van een woordenlijst van termen, een reeks van algemeene artikelen of een beknopte serie van schetsen is echter nog niet uitgemaakt.

Op 29 Juni 1923 werd — naar de American Journal of Sociology van Jan. '24 meldt — te Johannesburg de eerste vergadering gehouden van South African Social Science club. Onderwerp van discussie was: Sociologie voor Z. Afrika. Inleider was Dr. George S. H. Rossouw.

Naar de revue international de sociologie mededeelt werden gedurende het studiejaar 1923—1924 aan de Universiteit van Parijs zoowel in de faculteit der letteren als in de juridische faculteit colleges in de sociologie gegeven. Verder zijn er nog 6 andere Fransche universiteiten waar — vooral in de faculteit der letteren en wijsbegeerte — sociologische colleges worden gegeven, n.l. Bordeaux, Dyon, Lyon, Straatsburg, Toulouse en Algiers. In Zwitserland heeft de universiteit van Genève een leerstoel in de sociologie en de sociale economie.

Antagonismes sociaux et antagonismes prolétariens par J. Delensky, Paris Giard 1924. Dit lijvige boek behandelt achtereenvolgens de sociale tegenstellingen en klassestrijden in de geschiedenis, de inwendige tegenstellingen van het proletariaat en de vormen van betrekkelijke solidariteit tusschen arbeiders en ondernemers. Het bevat ongetwijfeld belangrijk materiaal voor wie op dit uitgebreid gebied het een of ander wil vinden.

Zoo als gewoonlijk bij meerdere of mindere modeartikelen het geval is, onderzocht ook de schrijver van „Der Untergang des Abendlandes” na eerst geweldig te zijn ingeslagen een fellen en grondigen critischen afweer. Het kan daarom z'n nut hebben hier eenvoudig te vermelden, dat Spengler nog steeds ook z'n verdedigers vond en daarbij in het bijzonder te verwijzen naar *Der Streit um Spengler, Kritik seiner Kritiker* von Manfred Schroeter, Beck, München 1922.

Dengenen, die zich niet wilden laten beïnvloeden door het feit, dat de wijsgeeren der 18de eeuw meer of minder in discrediet zijn geraakt tengevolge van de intellectueele reactie, die het begin van de volgende eeuw heeft gekenmerkt, kan de lezing worden aanbevolen van *Les sciences sociales dans l'encyclopédie. La philosophie de l'histoire et le problème des origines sociales* par René Hubert, Paris Alcan 1923. In het bijzonder daarom de moeite waard, omdat men daaruit leert voor den oorsprong der sociologie niet alleen verder te gaan dan tot Comte — wat bij enkelen reeds gebruikelijk is — maar ook niet bij Saint Simon en Condorcet te blijven stilstaan.